Published and distributed under permit (No. 70), authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office at Jersey City, New Jersey. — By order of the President, A. S. BURLESON, Postmaster General.

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ — РІК XXIX. — ЧИСЛО 223. — ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ., СУБОТА, 24-го ВЕРЕСНЯ 1921. — VOL. XXIX. — No. 223. — JERSEY CITY, N. J., SATURDAY, SEPTEMBER 24, 1921. — THREE CENTS

СКЛАДАЙТЕ ПОЗИЧКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ І ЗАКРІПЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ ГАЛИЦЬКОЇ ДЕРЖАВИ

СЕНАТОРИ ПОЧИНАЮТЬ БОРОТЬБУ ПРОТИ ДОГОВОРІВ

ВАШИНГТОН, 22. вересня. — Як лиш мирові договори між Злученими Державами та Німеччиною, Австрією та Угорщиною прийшли перед комітет сенату для справ заграничних, зараз почалася протинних кампанія зі сторони їх противників.

На чолі противників мирових договорів стоїть не хто инший, як сенатор Бора, котрий свого часу провадив боротьбу проти приступлення Америки до Ліги Народів. Лише що тоді Бора виступав проти президента з противної партії, а тепер виступає проти президента зі своєї партії. Сенатор Бора уже повідомив сенатора Лоджа, голову сенатового комітету для заграничних справ, що він буде непримиримо поборювати мирові договори, поки їх не повалить так само, як він поборював Лігу Народів.

Бора говорить, що він противиться договорам з центральними державами тому, що через сі договори Злучені Держави вмішаються у внутрішні сварки Европи.

БЕЗПЛОДНІ ДЕБАТИ НАД ЗАКОНОПРОЕКТОМ ПРО ПИВО.

ВАШИНГТОН, 22. вересня. — Сенат займався майже цілий день законопроектом проти пива.

Ходило наперед о те, щоби усунути з денного порядку другі справи, а взяти під обради справу заборони пива, але мимо довгої дебати в тій справі нічого не порішено. Противники дальших законів, обмежуючих право вживання горячих напитків, старалися недопустити до дебати над законопроектом.

Чідчас дебати над денним порядком прийшло до кількох бійчих сцен. Раз сенатор Шілдс, котри ґговорив перший, заявив, що агенти организації Протисалунової Ліги аж кишать по коритарях конґресу. Він заявив, що правління уряду Злучених Держав сею Лігою повинно уже усунути. Він заявив далі, що Протисалунова Ліга удержує у Вашінґтоні дорого платних агентів, які допускаються різних незаконних вчинків в своїх акціях проти алькоголічних напитків; сенатор закидав їм, що вони удержують в конґресі „лабі" (перекуплюють конґресменів).

Опісля прийшло до перепалки межи сенатором Шілдсом та Стерлінґом над тим, чи законопроект ухороняє горожан перед ревізією дому і особи, чи ні.

ДЕМОКРАТИЧНІ СЕНАТОРИ ПРОПОНУЮТЬ ЗНИЖЕННЄ ПОДАТКІВ.

ВАШИНҐТОН, 22. вересня. — Кількох демократичних сенаторів внесло нині законопроект про податки, який значно обижживби податки усім людям, що мають доходи низче 15.000 долярів.

Після сього законопроекту, податок від доходу до 5.000 долярів мавби виносити 2 процент. Обчисляють, такий закон зменшивби податки від людий з малими прихо̀дами о 105 мілїонів долярів річно.

З КОНВЕНЦІЇ МАЙНЕРІВ ОТ ЮНІ В ІНДІЯНОПОЛИС.

ІНДІЯНОПОЛИС, 22. вересня. — На нинішнім засіданню Юнайтид Майн Воркерс оф Америка прийшло до поважної суперечки межи президентом юнії Джоном Луисом та опозиційною, веденою Френком Фарингтоном, президентом ілинойського відділу юнії.

Ходило о кошти, видані ілинойським урядом підчас страйку вуглевих майнерів в Ілинойс два роки тому. Страйк не був потверджений начальним урядом юнії Юнайтид Майн Воркерс і тому Луис, председатель юнії, поставив на конвенції внесенне, щоби від ілинойського уряду заждати докладного, подробичного звіту з видатків в час страйку, які виносили понад 27 тисяч долярів. Ілинойські делеґати на конвенції противилися внесенню. Декотрі делеґати з Ілинойс однак заявилися за внесенням Луиса, домагаючимся докладного справоздання.

Фарингтон був головним бесідником проти Луиса; він говорив, що начальна конвенція не має права ставити таке домаганне до стейтової юнії, бо се булобн нарушенням автономії стейтової юнійної організації. Він покликувався на рішенне стейтової юнії майнерів, котра постановила не проголошувати публично справоздання зі страйкових видатків. Підчас страйку ходило о життя юнії і юнія уживала своїх агентів до поборювання страйку; тому вона не хоче виявляти імен своїх агентів.

Покищо справи ще не вирішено. Збори замкнено заким ще справу доведено до голосования. На завтра сподіються покінчення справи.

ДЕПАРТАМЕНТ СУДІВНИЦТВА ПОКІНЧИВ УЖЕ СЛІДСТВО В СПРАВІ УДАСІ АВЛЕННЯ ДЕБСА.

ВАШИНҐТОН, 22. вересня. — Ґенеральний прокуратор (міністер суділництва) заявив, що він уже покінчив слідство в справі предложенія до уласкавленя Юджина Дебса, провідника американських соціялістів, котрий тепер відсиджує довголітну вязничну кару в тюрмі в Атланті, Джорджія. Ґенеральний прокуратор Догерті каже, що він перегляне документи і зробить відповідне предложенне президентови Гардинґови уже на слідуючий тиждень.

ЗАКОН ПРОТИ ПИВА ЗНОВ СТРІНУВСЯ З ОПОЗИЦІЄЮ.

ВАШИНҐТОН, 21. вересня. — Законопроект проти пива, над яким так довго дебатовано перед вакаціями, знов прийшов на порядок денних нарад сенату і знов стрінувся з опозицією. Як передтим, так само тепер ріжні сенатори противляться постановам законопроекта про права прогибіційних урядників входити до приватних домів і робити ревізії (пошукування трус), за алькоголічними напитками.

Один конґресмен уже вніс законопроект про каранне урядників, які поповняють злочини сповіяючи свої законні обовязки. Сей законопроект звернений своїм вістрем проти прогибіційних урядників, які важилибся робити труси в незаконний спосіб.

ШПІОНАЖА В РОДИНІ.

Чого вже в тій Америці не шпіонують? Шпіонують робітників підприємці, шпіонують підприємства одні других, шпіонують ріжні патріотичні организації імігрантів, а тепер ще матери мають шпіонувати своїх дочок. Досі се робили не у формі шпіонажі, але у формі „товариства": в богацьких домах уважалося за невідповідне лишати дочку дому сам на сам з молодим мущиною; тому матір або тітка або „тітка" усе товаришила малодій панні, як вона попала в товариство молодого панича. Від якогось часу стали матери нарікати, що їм нікого сторожити, бо відай паничі перестали ходити до домів, де панни стерегли матери або тітки. Щоби зарадити сьому нещастю, якась пані Клеменс з шікаґовської поліції найшла раду: вона дораджує матерям, що дуже піклуються своїми дочками, уживати винаходу до підслухування розмов, так званого диктографу. Сей прилад, який уживає звичайно поліція для підслуховання тайних розмов, який уживають декоди підприємці для шпіонажі серед своїх робітників, радить проворна полісменка уживати проти дочок. Каже вона, що такий прилад можна заложити десь за софою або фортепяном, коло котрих звичайно крутяться панни, коло котрих крутяться паничі. Слуховка приладу може бути на першім поверсі, в комнаті матери чи якої другої пані з родини. Полісменка упевняє материй, що вони мають повне право вживати сього винаходу для охорони своїх дочок. Чи се дійсно поможе, сього полісменка не каже.

СУДДЯ ЗДЕРЖАВ ВИКОНАННЄ ВИРОКУ СМЕРТИ НА 6 МУРИНІВ

ЛИТЛ РАК, (Арканзо), 21. вересня. — Стейтовий губернатор відмовив здержати страченне шістьох Муринів, яких засуджено на смерть через електрику за участь в заворушеннях в Елейн в 1919 році. Вони мали бути стрчені в пятницю, але федеральний суддя видав „габеас корпас" в обороні Муринів, який не дозволяє їх стратити, доки не відбудеться нове переслухання.

І ПЕТЛЮРА ГОТОВИТЬСЯ ДО ВІЙНИ?

Дневник „Українська Трибуна", який виходить у Варшаві, столиці Польщі, а який підпирає правительство Петлюри, у виданню з 6. с. м. містить на першій сторонї великими буквами таке оповіщенне:

Провокатори - большевики розліплюють всюди на Україні плякати та пишуть у своїх газетах, ніби С. Петлюра й весь уряд Української Народньої Республіки пішов на згоду з ними й навіть капітулював перед совітами, передався під їх владу.

Це нахабна брехня, яку большевики розповсюджують, щоб обдурити народ у українській, припинити повстання й зібрати продналог з одурених селян.

Уряд Української Народньої Республіки ніколи на згоду з московськими комуністами, ворогами українського народу, не йшов і не піде.

Незабаром всі вони будуть знищені, й до українського народу повернеться рідна національна влада. Вона зараз примушена оставаться на чужині, але ні на одну хвильку не забуває про свій обовязок допомогти визволенню рідної України від московських окупантів і робить для неї мети все що в її силах.

Як видно з тої оповістки, Петлюра ще кинув гадки вернутись на Україну. Має він в Польщі армію (інтернованну) в силі до 30.000 козаків і відай з нею хоче рушити на схід.

РОЗПРАВА ПРОТИ ГУЦУЛІВ.

33. Гуцули, що перебувають в слідчій тюрмі в Коломиї і 11 які відповідатимуть з вільної стопи, одержали вже акт обжалування. До головної розправи покликано 44 свідків.

ОСНОВУЮТЬ РОБІТНИЧО-ФАРМЕРСЬКУ ПАРТІЮ

В місті Оклагома Сіті, в стейті Оклагома, відбулася конференція фармерських робітничих организацій, обединених в Реконструкційну Лігу Робітників і фармерів. Конференція постановила утворити політину партію, яка має боронити спільно інтересів робітників і фармерів, подібно як се робить так звану Непартійна Ліга. На зборах були предетавники промислових юній, звязаних зі стейтовою федерацією Праці.

ПРИГОДА АВТОМОБІЛІСТА З ДИКИМ СЕРНЮКОМ.

Одному Ваштерови Рекело, який їхав автомобіґем недалеко Питсфилд, Мессечузетс, трафилася така пригода: в лісі недалеко Вест Питсфілд він побачив громадку серн, в котрій було 4 самці і 3 самиці. Всі серни розбіглися, але один не настрашився, але спустив рогату голову в діл, та важив коло 400 фунтів, зафоркав, і побіг просто на автомобіль. Звірина вдарила головою в авто, лямпи, оохорону від болота та струтила цілий автомобіль з дороги. Цап від удару впав на землю і ледвіж яку минуту немов неживий, але потім зірвався і погнав в ліс зі своєю чередою.

ОСТРОВ СОЛИ.

Доносять з Ню Орлінс, Луизіяна, що геольоги (учені, що розслідяють склад землі) переконалися, що остров Кот Блянш, що лежить на полудневім побережу Луизіяни, цілий складається зі соли. Остров є одним з соляних островів на сім побережу. Межи островами находиться остров Ейвер, на котрім находиться найбільша в світі копальня соли, а котрий відкрито зовсім припадково підчас горожанської війни.

НЕСПОКІЙНЕ СУСІДСТВО.

НОТИ ОКРАЇНИХ ДЕРЖАВ СОВЕТСЬКОМУ УРЯДОВІ. — ВИЇСКОВІ ПРИГОТОВАННЯ БОЛЬШЕВИКІВ. — ПОБОЮВАННЯ ОКРАЇНИХ ДЕРЖАВ.

БЕРЛІН, 5. вересня (Вл. кор. „Свободи"). — Уряди Польщі, Фінляндії, Естонії та Лотвии одночасно звернулись до російського советського уряду з гострими нотами протесту против його політики супроти цих держав.

Фінляндська нота протестує, головним чином, проти переходу, які советський уряд чинить фінляндським горожанам, які хотять вийхати додому, а також проти зволікання совітського уряду що до вирішення справи Східної Карелії.

Польська нота є значно довша й містить цілу низку скарг і претенсій. Особливо нарікає вона на большевицьку пропаганду, яка провадиться в Польщі зоштами й заходами московсько советського уряду й яка має метою підкопатись під істнуючий у Польщі політичний і соціяльний лад. Нота зазначає, що советський уряд утримує спеціяльну организацію для підготовления комуністичних повстань у Польщі. Ся организація дістає від советського уряду гроші й діямантн. Так начальник организації в Рівнім (на Волині) дістав 10. червня з Харкова 20 каратів діямантів; через тиждень він знов дістав із Києва 175 каратів. Другий агент у Рівнім, Христич на привидце, дістав 20 каратів діямантів і велику суму грошей горівкою.

Такусаму ноту Польща післала голові „українського" советського уряду Раковському.

Відповіди на свої ноти окрайні держави досі не одержали. Зате надійшли звістки, що советський уряд спішно стягує війска до кордонів усіх окрайних держав. Большевицькі газети пишуть з цього приводу виразно: Фінляндія разом з іншими окрайними державами примушують Росію готуватись до оборонної війни.

Преса окрайних держав з великою тривогою пише про ці большевицькі приготования.

ПОЛЬЩА ГРОЗИТЬ ВІЙНОЮ РОСІЇ

ЛЕОН ТРОЦЬКИЙ КАЖЕ, ЩО ДІСТАВ УЛЬТИМАТ ВІД ПОЛЬЩІ, АЛЕ ВІН ДО ВІЙНИ ГОТОВИЙ.

РИҐА, столиця Латвії, 22. вересня. — Тут одержано сьогодня телеґраму з Москви, яка доносить, що в минулий понеділок польський представник в Москві вручив російському урядови ультимат, який вигасає 5. жовтня с. р.

Леон Троцький повідомив про сей ультимат совет в Москві. Потім совет ухвалив резолюцію, в якій каже, що Росія хоче мира і готова зробити все для збереження його, але остерігає ворогів Росії, що ніякий напад не заскочить її сплячою.

Далі резолюція взиває червону армію до чинности, а робітників цілого світа, особливо в сусідніх державах, щоби ужили усієї сили проти плянів авантурників, котрі грозять новою війною і хотять спинити мирову відбудову Росії.

Советська Росія, як тут представляють, могла би в короткому часі вислати проти Польщі або Румунії півмілїонову армію. Дня 1. серпня советська армія виносила 2½ мілїона душ, з яких 800.000 було в боевому стані. З тоог часу наслідком степеневого розоруження та армія змаліла до 1,700.000. З ТОГО 400.000 Є НА УКРАЇНІ.

Від часу останньої війни з Польщею російську армію зреорганізовано і уліпшено.

Головним командантом армії є Сергій Каменев, котрий був ґенералом ще за царських часів.

Кажуть тут, що Польща не може числити на поміч Латвії, Естонії і Литви.

ЛЕОН ТРОЦЬКИЙ ОПОВІДАЄ, ЩО ПОВСТАННЯ НА УКРАЇНІ ОСЛАБЛИ.

МОСКВА, столиця Московщини, 22. вересня. — Леон Троцький, котрий вернувся сюди з України, говорив тут на мітингу, що одержав ультимат від Польщі.

Він сказав, що Росія щиросмо могла би домагатись від Польщі виконання договору, бо польські ґенерали підпирають „бандитизм" на Україні, а Польща сама нарушує застереження рижького мирового договору.

Далі Леон Троцький говорив про свої поміченна на Україні, куди советський уряд наслав богато війска.

Се військо, казав Леон Троцький не є проти Польщі, але для охорони проти ворогів.

Потім заявив Леон Троцький, що бандитизм (так він називає повстання) на Україні щораз то малїє, бо нарід вже не вірить провідникам повстанців, що вони хотять осьбодити Україну, але набрав переконання, що вони є орудем Польщі і Франції.

БОЛЬШЕВИКИ ОСТЕРІГАЮТЬ ЛИТВУ ПЕРЕД ВІЙНОЮ.

ЛОНДОН, 22. вересня. — Большевицький міністер заграничних справ, Чічерін, вручив литовським представникам в Москві ноту, в якій каже, що Франція робить змову для нападу на советську Росію і хоче до нього теж втягнути Литву, длятого він остерігає її, аби до війни не мішалась.

ВИКРИТО БОЛЬШЕВИЦЬКУ ОРГАНІЗАЦІЮ У ВАРШАВІ.

БЕРЛІН, 7. вересня (Вл. кор. „Свободи"). — Агенти політичної контр-розвідки викрили у Варшаві конспіративну централю большевицької діяльности в Польщі. Заарештовано богато осіб, у котрих знайдено большевицьку літературу і військові таємні відомости, добуті шляхом шпіонажі. Господарем помешкання, де містилась централя, був большевик, який усього перед двома тижнями прибув в Москви.

БОЛЬШЕВИЦЬКА ЧАСОПИСЬ В ПРАЗІ ЗАКРИЛАСЬ.

БЕРЛІН, 8. вересня (Вл. кор. „Свободи"). Большевицька Часопись „Правда", яка виходить в Празі, столиці Чехословаччини на протязі кількох місяців, нині скінчила свое істнуванне.

У прощальній статті редакція пише: „На превеликий наш жаль ми мусимо повідомити наших дорогих читачів і товаришів, що нинішне число є останнім. З технічних причин „Правда" далі не може виходити".

Під „технічними причинами" треба очевидно розуміти брак грошей і грунту для большевицької пропаганди в Чехословаччині.

НІМЕЦЬКИЙ ПОСОЛ ДЛЯ МОСКВИ.

БЕРЛІН, 8. вересня (Вл. кор. „Свободи"). — Міністеріяльний директор Віденфельд, вже давно призначений повіреним у справах Німеччини для Советської Росії, по трохмісячних ваганнях виїхав нарешті сьогодня до Москви. Разом з ним поїхав легаційний радник Ґрайп, якого вважають спеціялістом у російських справах.

Навязанне офіціяльних дипльоматичних зносин з Москвою ні в чім не мінше становища й компетенції Посольства У. Н. Р. в Німеччині.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893.
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays, at 85 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1108 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:

Terms cents the copy.		ПЕРЕДПЛАТА. Поодиноке число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates.		**В Джерзи Сіті і заграницею.**	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Телефон „Свобода": 498 Montgomery. Тел. У. Н.-Союза: 1888 Montgomery.
За огодошення редакція не відповідає.
З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Адреса: "SVOBODA", 83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ЛІГА НАРОДІВ БУДЕ РАДИТИ ЛИШ КІЛЬКА ДНІВ!

ПРИСПІШИТЬ ВИСИЛКУ ПРОТЕСТІВ!

Сьогорічна сесія Збору Ліги Народів в Женеві має скінчитись дуже скоро, вже при кінці сього місяця.

Котра українська громада або товариство в Злучених Державах і в Канаді ще досі не вислала від себе протесту до Ліги Народів проти продовжування польської окупації Галицької України, то нехай сейчас вишле.

Значіння українського протесту з Америки перед найбільшим збором держав світа буде мати тоді більше, коли сей протест буде походити від як найбільше громад і товариств.

Адресувати:

DR. VAN KARNEBEEK, President League of Nations Council, Geneve, Switzerland.

Відписі всіх протестів просимо прислати нам до оголошення у „Свободі".

КОШТИ ПРОМИСЛОВИХ СЛУЧАЇВ.

В Шікаго відбувається конвенція Межинародного Товариства Рад і Комісій Промислових Випадків. На ньому виступав зі своїм рефератом Сидней Дж. Віліемс, секретар Національної Ради Безпеченьства, і в своїй промові заявив, що промислові випадки по фабриках і копалнях в Злучених Державах спричиняли річну економічну втрату в сумі якого мілярда долярів.

Ся сума була розложена на тих спокійних 853 мілюни долярів втрачено в заробітку се ті заплати, які робітники взглядно їх родини потратили через каліцтва і смерти від промислових випадків. Американський уряд і другі публичні інституції, як шпиталі, лікарські організації і т. п. додали до сього 161 мілюнів долярів своїх втрат через промислові випадки.

Лише дуже малу частину сих випадків поносить суспільність. Переважаючу часть промислових випадків вложено своїм ще в нині на плечі тих, що тратять руки, ноги, очи, а то й життє через промислові випадки, на плечі робітників і робітниць самих. На основі обовязуючих тепер в Злучених Державах законів робітник може добитися відшкодования лише в дуже вимкових случаях. Конвенція Інтернаціонального Товариства Рад і Комісій Промислових Випадків ухвалює почати виховуючу кампанію за заведіннем кращих промислових законів в Америці.

ПЕРЕД НОВОЮ ВІЙНОЮ?

Вісти з Европи доносять, що там заноситься на нову війну.

Польський уряд докоряє московському советському урядови, що не виконує зобовязань рижкого мирового договору і грозить йому війною, як Ленін не змінить свого поведения супроти Пілсудського.

Отже мала бути нова війна. На початок польсько-московська. А далі? Далі кажуть Франція приготовляє цілу коаліцію проти советської Росії. Мали би на поклик Парижа рушити на схід армії: Румунії, Литви, Латвії, Естонії, а навіть Фінляндії і Югославії.

Чи так станеться, годі згори знати. Можна лише допускати таку правдоподібність. Однак на Сході Европи вже збираються военні хмари і чути побренькуване шаблями. Не наче війна вже висить у воздусі як літом 1914 року.

Не так тії сусіди Росії як Франція і другі вірителі Росії хотять скористати з російської голодненї, аби завдати удар советському урядови. Сусіди може пійдуть на обіцянки Франції, а крім того і російської аристократії та ліберальних кургів, котрі вже три роки по чужих державах агітують за війною проти большевиків і готовлять рижні програми для „нової Росії", яка мала би повстати по упадку большевиків.

Чи буде та нова східна виправа; як вона випаде; і який мати-ме успіх, — се нині ще тільки загадка. Одні будуть казати сяк, а другі так. Одні казатя-муть, що голодну і замучену Московщину легко побити і збунтувати проти большевиків, а другі будуть се перечити. Буде военна дискусія як гра на грошевій біржі.

Одна певна річ, що нова війна принесе нову руїну. А що-йно будучність покаже, що повстане на тій новій руїні. Тоді кождий нарід створить се, скільки в ньому буде внутрішніх сил до творчої будови.

ГРОШІ НА БОНДИ

ПОЗИЧКИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ОБОРОНИ НАЛЕЖИТЬ СЛАТИ НА АДРЕСУ:

DIPLOMATIC REPRESENTATIVE OF GALICIA (2ND DEP.)
1901 COLUMBIA ROAD, N. W., WASHINGTON, D. C.

ТА ПОДАТИ ІМЯ І АДРЕСУ. БОНДИ ВИСТАВЛЕНІ НА 5, 10, 25, 50 ТА 100 ДОЛЯРІВ

СПЕКУЛЯЦІЯ НА БІЛЬШЕВИЦЬКІЙ УКРАТНІ.

(Спеціальна кореспонденція „Свободи").

Львів, 25. серпня, 1921.

Поміж ворогами комунізму лягає на нечуваному підниманню одно з почесних місць займає вільна торговля. Купці, після комуністів, це тіж самі буржуї, що обдурюють бідних робітників, набиваючи таним коштом свої кашені. Тому зараз після комуністичного перевороту в Росії і на Україні, почалася доклядна „соціялізація" всіх склепів, цебто на ділі грабіж приватних а давіть кооперативних крамниць і магазинів кождий, хто мав при собі якунебудь збрую, а на шапці червону кокарду, ознаку комуніста. Не дивно, що серед такої хаотичної на „соціялізацію" пошедши, мов під землю дровалилися, численні товари, викликавши тим нечуваний голод на найбільше потрібні в щоденному життю річи. Боротьба з вільною торговлею тим не обмежилася. За „соціялізацією" крамництва та магазинів, швидко появилася „експропріяція" купців, цебто одирали не тільки од багатих купців, але й од дрібненьких крамарчуків все їхне байно, а то їх самих або пускали на той світ, або сажали по тюрмах, або гоняли на ріжні роботи за дурно. А все, щоб недати ім змоги торгувати. Та Бог зна-ким, з цими торговцями, їх нема чого й захищати, а от з кооперативами, так тут вже вийшло погано. Особливо українськими.

Як відомо до війни на Вкраіні дуже добре почала була розвиватися укр. кооперація, особливо сільська, гуртуючи до куни селянські маси. Війна і революція не придавили її, але покликали до життя нові ще кооперативні установи. Так, в Київі вже в часі революції зявляється найбільше кооператив-не обєднанне „Дніпросоюз", що мало обєднати всі кооперативні укр. товариства на Вкраіні і витиснути московські, чи-сленні „Споживчі товариства", „Сільський Господар" в Харкові, що мав заосмотрювати селян в сільсько-господарські знаряддя, „Союзбанк" і „Укрбанк", що мали грошево підпомагати кооперативні заходи по селах і звязувати їх з містами і т. д. Це тільки важнійші укр. кооперативні товариства, що мали свої філії по всій Україні.

Чого одначе не зробив царський режім, зате взялися більшевики. Націоналізацією" кооперативів знищили вони їх, о-дібравши з рук громадських та передавши державі. При тому багато з них показовано, що зовсім знищили, чисельні перемінили свій внутрішній устрій на бажаний більшевикам, з роботою вказаною комуністами. А щоб не заводилася в них укр. „крамола", „контрреволюція" та „самостійність", всюди на одповідальних місцях наставлено комуністів — Москалів або Жидів. Тільки не „хахла"! Не диво, що після такої „реформи" укр. кооперація тепер на Вкраіні завмерла. Що одначе замазати совість, создали комуністи щось „нового", комуністичного, а саме „Всеукр. кооперативну Спілку", з центральним осідком у Харкові. Товариство це по одній тільки вивісці є українське, бо україн-ського є там хіба це, як стягати і постачати на Москву ріжні сільські продукти, не зібрані з України в казенній раскладці. Головою цьої, коротко прозваної „Вукоспілки" є комуністи-ди Німець, другий Мясьяк.

Щоб унеможливити переказ товарів по залізницях, утворено цілу купу литарств. Пасажирських потягів на Вкраіні курсує зараз незвичайно мало, пр.: Харків-Київ раз в тиждень, дозвіл на білета дають спеціяльні установи (політбюро або Особі Відділи при Чрезвичайках) з великими труднощами. Діставши дозвіл, треба ще з ним йти до т. зв. посадочної комісії, яка видає число білета, а що дано за ним можна йти в касу. Через велику чергу треба стояти рівно тиждень, а деколи й два неділі, щоб сповнити всі ці церемонії. Всюди по стаціях чекісти (комуністи-урядники з чрезвичайної комісії) провіряють особисті документи, білети і пакунки. Хто везе чого більше понад дозволену норму (з харчів дозволено брати не більше на 5 днів), в того не, гайно забірають все, його зарештовують або пускають з голими руками.

Всетаки мимо тисячних перепон в перевозці товарів по залізницях, сикатур по ринках (бувае часто й таке, що обчеплюють ринок військом і обгоплять до чиста), вільна торговля існуе дальше. Змінилася тільки її форма з нормальної, здорової на ненормальну, хворобливу, прозвану спекуляцією, що по-російському зізді совітів прийнято постанову про дозвіл вільної торговлі. Коли виїздив я з Київа (червень ц. р.) так бачив по улицях обявки на це, що хто хоче займатися вільною торговлею, хай в міліції бере дозвіл і заплятить податок. Так подібдила більшевиків вільна торговля, якій мусіли дозволити на істнуванне. В пресі комуністи-верховоди заявляли, що вільна торговля їм не страшна, основой буржуазії вона не со-здасть, бо буде під пильною контролею комуністів. Додати треба, що привернуть вільну торговлю, чито приватну чи кооперативну (до речі, тепер-дозволено вже на громадські кооперативи) до розміру хочаби 1918 року не вдасться через застій промислу і недовіре населення до комуністів, що кожної хвилі можуть „соціялізувати" товари. А наладить державних склепів комістам ніяким не вдасться. Се вже крок за кроком „правіють" комуністи в Росії і на Вкраіні, аж поки зовсім не розгублять свого комунізму і не опинаться за бортом життя.

В. Бінинський.

ПРОТЕСТИ ДО ЗБОРУ ЛІГИ НАРОДІВ.

З нагоди сьогорічної сесії Збору Ліги Народів українські організації в Америці висилають протести проти продовжування польської військової окупації Галичини, а з домаганнем увільнення сього українського краю з польського наїзду та признання йому права самоозначення.

Всі телеграфічні протести, як-их відписі прислано до нашої часописі, містимо за порядком.

16.

ЕЛИЗАБЕТПОРТ, Н. ДЖ.

Українське товариство „Запорожська Січ", відділ 234 У. Н. Союза, вислало отсю каблеграму до Збору Ліги Народів в Женеві:

Dr. Van Karnebeek,
President Assembly League of Nations, Geneve, Switzerland.

Ukrainians of Elizabethport, N. J., ask you to use your influence to discontinue the cruel occupation of East Galicia by Polish armies and to establish Ukrainian Government under Dr. Eugen Petrushevich.

K. Pilat, President;
S. Czeczel, Secretary.

17.

ГОЛІОК, МЕСС.

Тутешня українська громада вислала отсю каблеграму:

Dr. Van Karnebeek,
President Assembly League of Nations, Geneva, Switzerland.

For humanity's sake rescind Polish occupation of Ukrainian Galicia and save oppressed Galician people from further atrocities and outrages of Polish militarism.

John Zatorsky, Chairman,
John Dorhan, Secretary.

18.

ПЕРТ ЕМБОЙ, Н. ДЖ.

Від української громади в Перт Ембой, Н. Дж., вислано отсей протест:

Dr. Van Karnebeek
President Assembly League of Nations, Geneva, Switzerland.

We three thousand Galician Ukrainians residing in Perth Amboy, N. J., United States of America, protest against Polish occupation of Galicia and respectfully demand the recognition of the Government of Galician National Assembly.

Joseph Czaplinsky, pastor,
George Lewkiw, Secretary.

19.

МИННЕАПОЛИС, МИНН.

Український Народний Комітет в Миннеаполис, Минн., вислав отсю каблеграму:

Dr. Van Karnebeek
President Assembly League of Nations, Geneva, Switzerland.

The Ukrainian National Committee at Minneapolis, Minn., respectfully demands that Allied Powers the Sovereigns of Galicia heed determined wishes of people of Galicia that they rescind Polish occupation so hateful to Galician people and that they restore Galician Republic under its popularly elected Government Ukrainian National Assembly under Dr. Petrushevich. We are confident that the trudnuje wielicznyj ruch moskowskogo naselenia na pivdeń. Si strachu pered holodom smertju kidajut wony swoji sela i tysichami z rodinami i cilim ruxomim majnom tikajut na Ukrajinu, de e deshko pożywnist. Tut pidijmajetsja cina na towary.

Spekuljacija, jaka zjawylasja nasliduom zaborony wilnoji torhowli zaraz e odnoju z najboliszych jazw na Ukrajini. Pidtrymujut ji welicznyj rizkyj pidjom cin na towary po rizkych miscewostiach Ukrajiny. Zadowolnyty potrebu naselenia bilszewyckoji kooperatywy rischuje we wsich. Bo nich samich nicoho nema i welyki tam bezporadky. Hromadski kooperatywy, doki ich ne pokasowany, sprawdjalysia kudy kraszcze od bilszewyckych. Ta nakineczb i fanatycznyj komunistycznyj hołowy zrozumily, szo z spekuljacijeju borotysia treba ne zaborohamy ta pereponamy wilnoji torhowli, a nawpaky, dawaty ij spromohy rozwytku, bo wpered konkurencijeju pidadyt ciny na rynku i wbjotb kazonnu dorożnewy bodaj na denki towary. Tomu na ostannjomu Wse-

sliano spilno odnu dowgu kablegramu do Ліги Народів, яка тому два тижні була подана у „Свободі" яко взорець писем.

Каблеграма звучить:

Dr. Van Karnebeek,
President of the Assembly, League of Nations, Geneva, Switzerland.

To the League of Nations in care of the Honorable President.

We, undersigned organizations of Americans of Ukrainian ancestry and Ukrainians residing in Manchester, N. H., natives of Galicia, beseech the League of Nations to take into consideration and to cause as nearly as possible the decision of the international status of our unhappy motherland, Galicia.

At the time of the dissolution of Austria Hungary, Galicia, in accordance with the principle of self-determination of nationalities, constituted herself as an independent West Ukrainian (Galician) Republic, presented by the national assembly which was comprised in conformity with all demands of democracy and parliamentarianism.

The newly-created Polish nation started a war of aggression against the republic of E. Galicia and after eight month's stubborn fighting occupied her territory. The remnants of the army and the government of Galicia had to go into exile—where they are remaining today. However, at least 80 per cent of the population of Galicia recognize the government created by the national assembly as their only legal government. The Polish occupants are ruling this unhappy land against all principles of the right of self-determination of democracy and even of humanity; they persecute the Ukrainian language, organize pogroms, plunder, put people in prison, colonize the country with colonists from Poland, burn villages, torture men, women and children, rape them—in a word, are acting in a most barbarous manner. This has been going on for over two years. Against such an unheard of state of affairs we are raising a unanimous protest and respectfully request:

First, that the League of Nations take into consideration the horrible conditions in Galicia and put an end to them by removing the unlawful Polish occupation;

Second, That the League of Nations use all means to hasten the decision of the question of the international statuts of Galicia by

(a) Recognizing Galicia as an independent nation.

b) Recognition and restoration of the only lawful government of this country, created by the national assembly, and headed by Dr. Eugene Petrushevich.

(Signed)

UNITED UKRAINIAN ORGANIZATIONS OF MANCHESTER, N. H., U. S. A.:
Harry Guhl, President,
Lesio Sysyn, Secretary.

Сей протест походить від отсих менчестерських організацій: 1. української католицької церкви; 2. українського просвітного клюбу; 3. У. Н. Комітету; 4. українського братства св. Ів. Хрест.; 5. товариства „Січ". Всі ті інституції зложили ся спільно на одну каблеграму і згодились, що за злучені організації підписав протест Гаврило Гула, яко председатель, і Лесьо Сисин, яко секретар.

Місцева найбільша американська газета; The Manchester Leader, з 13. с. м. помістила на першій стороні звідомлене про сей протест і подала його в цілости.

Американці, котрі читали сей протест, говорили, що аж тепер пізнали, які Поляки є, і в розмові з Українцями желали їм успіху в боротьбі проти польського наїзду на український край.

МЕРИДЕН, КОНН.

Українська громада в Мериден, Конн., вислала отсей протест:

Dr. Van Karnebeek
President Assembly League of Nations, Geneva, Switzerland.

We, the Ukrainians of Meriden, Conneticut, United States of America, sending the protest to League of Nations to terminate cruel Polish occupation of East Galicia and restore Galician National Assembly under Dr. Eugene Petrushevich, the only Government elected and acknowledged by the people of East Galicia.

Nicholas Salamandra, President,
Michael Dmyterko, Secretary,
John Sladnyk, Treasurer.

23.

ВІЛІНГ, В. ВА.

Тутешня українська громада вислала отсей протест:

Sir Eric Drummond,
General Secretary of the League of Nations, Geneva, Switzerland.

Ukrainians from Wheeling, W. Va., about 3,000 citizens of East Galicia protest to League of Nations against Polish occupation of East Galicia. We ask League of Nations to expel Polish army which is murdering Ukrainians in East Galicia and to give Galicia independence.

Andreyo Medyna, President,
Stefan Hrushevich, Secretary.

24.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Українці з Елизабет, Н. Дж., вислали отсей протест:

Dr. Van Karnebeek,
President Assembly League of Nations, Geneva, Switzerland.

Ukrainians of Elizabeth, N. J., ask you to use your influence to discontinue the cruel occupation of East Galicia by Polish armies and to establish Ukrainian Government under Dr. Eugen Petrushevich.

UKRAINIAN NAT'L ASS'N ZAPOROZKA SICH:
Ivan Scizak, President,
Michael Lyba, Secretary.

25.

ГЕСТИНГС АН ГУДСОН, Н. Й.

Тутешне товариство ім. Тараса Шевченка, відділ 6 У. Н. Союза, вислало отсей протест:

League of Nations,
care of Hon. General Secretary,
Geneva, Switzerland.

We, members of Ukrainian Shevchenko Society of Hastings, N. Y. citizens and residents of United States, natives of Galicia, protest against unlawful Polish occupation of Galicia and request to recognize Galicia as an independent Western Ukrainian Republic.

Michael Fedir, President,
John Fenderetsky, Secretary.

26.

ЕЛМАЙРА, Н. Й.

Тутешне братство св. Арх. Михаїла, відділ 51 „Провидиня", вислало каблем протест до Ліги Народів в Женеві проти продовжування польської неволі в Галицькій Україні. Протест складався з 68 слів. Підписав ураз предсідатель: Михайло Кулинич, предс.; Павло Білоар, секр.; Тома Чех, касіер.

27.

СТ. ДЖОЗЕФ, МО.

Тутешній відділ 355 У. Н. Союза вислав до Женеви, до Збору Ліги Народів, протестацийну телеграму проти польського панования над Східною Галичиною.

І. Кульчицький, предс.

28.

ЛЕНКЕСТЕР, Н. Й.

Тутешній місцевий український Комітет вислав до Ліги Народів в Женеві протестацийну телеграму дня 15. с. м., яка звучить:

League of Nations Assembly,
Geneva, Switzerland.

Galician Ukrainians of Lancaster, New York, unanimously denounce Polish occupation of Galicia as inhuman, barbarous and characterized by atrocities religious and racial persecution and intolerance and respectfully demand restoration of people's Government the National Assembly under Dr. Petrushevich.

Alexander Kostecky, President,
Wasyl Makarymyk, Secretary.

29.

ВЕНДЕРГРИФТ, ПА.

Тутешній Український Комітет вислав отсей протест:

Dr. Van Karnebeek
President Assembly League of Nations, Geneva, Switzerland.

We Americans of Ukrainian birth residents of United States ask to save the Ukrainians of East Galicia from extermination, to remove the barbarian Polish army of occupation and to accord the selfgovernment of people under the rule of Ukrainian National Council headed by Eugen Petrusevich.

UKRAINIAN COMMITTEE OF VANDERGRIFT, PA., U. S. A.:
Petro Voytovich, President,
Leo Bihik, Secretary,
Ivan Chaykovsky, Treasurer.

Крім того парохія вислала протест в реджистрованім листі.

30.

МИЛЬОКІ, ВИС.

Дня 11. с. м. відбулась тут нарада місцевих Українців в справі висилання протесту до Ліги Народів проти польської неволі в Галицькій Україні. Ухвалено і вислано довший протест в реджистрованім листі, а крім того коротку телеграму, котра звучить:

League of Nations Secretary,
Geneva, Switzerland.

Milwaukee Ukrainians protest unlawful Polish occupation of Galicia. Request consideration of horrible conditions. Recognition of Galicia as independent Ukrainian nation, restoration of Ukrainian national assembly as lawful government of Galicia.

Rev. Anthony Siwoer,
Stephen Kowtun, President,
Iwan Berezowetz, Secretary,
Basil Adamczuk, Treasurer.

(Далі буде).

Кождий Чесний БОЛЬШЕВИК

МУСИТЬ БУТИ ЗА ГАЛИЦЬКОЮ ПОЗИЧКОЮ.

БО ЦЯ ПОЗИЧКА ПОМАГАЄ ВИРВАТИ ГАЛИЧИНУ З ПАЗУРІВ ПОЛЬЩІ.

АНІ ОДЕН ЧЕСНИЙ БОЛЬШЕВИК НЕ-МОЖЕ БУТИ ЗА ТИМ, ЩОБИ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД В ГАЛИЧИНІ ГНОБИЛА ШЛЯХОЦЬКА ПОЛЬЩА.

БО КОЖДИЙ ХТО ВИСТУПАЄ ПРОТИ ПОЗИЧКИ, ТИМСАМИМ ПОМАГАЄ ШЛЯХОЦЬКІЙ ПОЛЬЩІ НЕВОЛИТИ, РАБУВАТИ ТА НИЩИТИ УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН ТА РОБІТНИКІВ В ГАЛИЧИНІ. А ХТО ПОМАГАЄ ШЛЯХОЦЬКІЙ ПОЛЬЩІ НЕВОЛИТИ УКРАЇНСЬКИХ СЕЛЯН ТА РОБІТНИКІВ, ТОЙ БЕЗ ОГЛЯДУ НА ЦЕ, ЧИ ВІН ЗАКРИВАЄ СЕБЕ БОЛЬШЕВИЗМОМ, ЧИ ЧИМ НЕБУДЬ ИНШИМ, ТА ЧИ ВІН СЕ РОБИТЬ ЗА ПОЛЬСЬКІ ГРОШІ, ЧИ БЕЗ ГРОШИЙ — Є НЕ ЧЕСНИЙ БОЛЬШЕВИК, НАВІТЬ НЕ ЧЕСНИЙ ЧОЛОВІК — АЛЕ ХРУНЬ, ЗРАДНИК!

БОРОНІТЬ РІДНИЙ КРАЙ!

КУПУЙТЕ ГАЛИЦЬКІ БОНДИ!

ЛИСТИ ЗІ СТАРОГО КРАЮ.

(Один читач „Свободи" в Шікаго, Ілл., надіслав нам отсей лист, писаний 14. серпня б. р., який прийшов до него з села Козівки, повіт Бережани, Галичина. В тім листі описано простими словами, як орда з чотирма ріжками гуляє в нашім краю).

Дорогі Діти!

Даємо Вам відомість, що коло нас діється. І так: Одна партія хлопців польських з Козови і з Галенки (Геленкова) побилася з другою партією хлопців українських, походячих з Козівки і Лісіна. Поляки понесли лок польські хлопці з Козови злапали українських хлопців з Козівки за цегольнею в Козові і їх там побили. Окрім того хлопці з Козови і з Галенки (польські пубрати) змовилися піти в неділю на весіле до Козівки, щоби там дати волю своїй дикій натурі. З Козови було хлопців 14, а з Галенки 31, то разом 45 збуїв. Прийшли вони на те весіле в Козівці, але не мали з ким битися, бо хлопців там не було, а дівчата повтікали. Ідуть ті збуї улицею і виспівують. Проти них вибіг один український хлопець і питається: „Хочете битися?" А один хлопець з Козови відповідає: „Хочемо!" Тоді українські хлопці з Козівки зачали стріляти з французького карабіна, котрий був на 25 стрілів. І було ще 10 карабінів. Котрий польський хлопець утік, то здоровий, а котрого зранили, то не втік. Ранених Ляхів наші хлопці полапали, повязали їм дротом руки і поприпинали до воза, а відтак били, цілко хто-гіли. Камінями голови їм порозвалювали. Поранений є хлопець Волехів і Достойного і Янтек Дупик з Галенки. Іх побили кількох, але я всіх не знаю.

На другий день по тій битві прийшла до Козівки жандармерія з Козови, щоби забирати українських хлопців. І забрали богато наших хлопців, а між ними і війта, Україніця, бо він мав кричати: „А бийте Поляків і зайдів!" Забрані Українці сидять тепер у Козові в аресті, а війт пійде, повідають, на розстріл за карабін і за те, що заохочував наших хлопців до бійки.

Ті польські хлопці, котрі були дуже ранені, пійшли до шпиталю, а ті, що були ранені легко, лежать вдома. До цих пізнійше два рази денно сестрою фірою доктор і бере за кождий візиту по 400 марок. Усе те робиться на кошт Українців.

Достойному вибили око, а Волехового двома кулями зранили: одна куля вийшла на верх, а друга лишилася в середині.

Над тими Українцями, котрі сидять в аресті, Ляхи дуже збиткуються. Жандармерія все кричить: „А бийте, хто хоче! То хто йде, то бе.

До Козівки приїхала тепер польська кавалерія, а ще має прийти піхота.

(Лист п. Володимира Навурка, укінченого теольога і фільозофа з Яворова, до п. Теодора Гладкого, відомого церковного артиста-маляря в Нью Йорку).

Дорогий Земляче!

За лист і память дякую. Тішить мене дуже, що Ви здорові так що не забули за мене. Я нераз згадую Вас і завидую Вам, що Вам Бог дав таку гадку, що Ви завчасу вийхали з тої проклятої країни. Велике щасте маєте, що Вас тут не було, а ще більше щасте, що Вас тут нема. Вертатися не маєте по що і не раджу Вам зі щирого серця, щоби відтак Ви не пожалували своєї долі.

У нас страшенна дорожня, казочна! Всі обходяться, як можуть. Майстри бідують. Тепер ніхто нігде не будує церкви, ані не малює. Живіте, як можете, а вертатися Вам нема по що.

Коби я міг дістатися до Канади або до Сполучених Держав! Хоч би я там мав каміньє дупати на гостинци, то жив би веселійше, бо принайменьше кождий узнавав би мене за чоловіка. А тут ми трактовані як остатний скот, котрому ласку робиться, що позволяється йому жити на його рідній землі. Положенє наше страшне! Для нас ніже кримінали (і то найплогавійші!), кулька в лоб побиванє до крови — ни старий ни молодий, баба ни дівка. Ніхто не годен собі уявити, що наш нарід перетерпів з даски братів Поляків, тих католиків... Австрія за чотири роки війни не витеребила тільки наших людий, що Поляки. Тисячі а тисячі наших згинули з іх ласки — як не на фронті, то ще більше по польських криміналах і таборах. Ціла Польща засіяна великими цвинтарями, де лежать кости наших невинних борців, що сміли боронити свою рідну землю. Спочивають там маси і людий дивільних; їх вина є лише та, що вродились і були Українцями. Там по таборах їх били, зуби вибивали, кости ломали, голодом морили, аж вкінци змилосердився тиф і забрав їх не вічний спочинок; спочивають раді, що там уже не сягає рука і справедливість тих черних синуф косьцьола католіцкого".

От перша-ліпша польська шмата щонебудь на вас скаже, тай уже арештують, полочать по криміналах і чекай довго, заки перекажуться, що ти не винен. І случай, де невинними люди волїють собі житє відобрати, ніж дістатися в ріки польських жандармів. От на Зелені свята відобрав собі житє Михайло Чех з Романова коло Бібрки, в хвили, коли жандарми і посівки за ним гонили. А він нікому нічого злого не зробив — хіба, що служив при нашім війску.

А наші Гуцулй які бідні! Там дотепер Поляки тримають масу вийск і нищать їх. Богато-богато Гуцулів пійшло на тамтой світ з ласки Поляків. А в час Поляки спалили велике передмістє. До 120 господарів пустили з дімом; трое людий згоріло. Нарід ще й до нині не відбудувався; дуситься по норах в нечистоті і вимирає на тиф. Зате масами спроваджують сюди кольоністів-мазурів і їм сейчас будують будинки, а наш хлоп ще мусить помагати їм при тім ділі.

Не знати, кого то проклинати за те все! Чи буде коли за се яка справедливість? Чи нарід дістане яку сатисфакцію? Таж ми по чуже не лізли і чужого не хочемо!

Коаліція страшну кривду нам зробила і ще дальше робить. Уже три роки як Австрія впала, а коаліція (ся побідниця) дотепер нічого не зарядила в справі Східної Галичини і позволяє Полякам знущатися над нами і нас витеребльовати з лиця земли. От тепер Поляки за всяку ціну хотять викликати бунт у нашого народу, провокують на всякі способи, щоби наш нарід збунтувався та щоби відтак мати причину вирізати його — головно його інтеліґенцію.

Інтеліґенцію нашу нищать безпардонно; многих понагняли з державної служби, а нових не приймають нікого. А ті, що є в службі (чи учитель чи урядник), мусять сидіти тихо. Масово переганяють наших із Східної Галичини на Мазури, а там їх доля страшна! Для нашого учителя чи учительки тут „нема мейсца, тільки на заході". Тут засівають усі школи й уряди Поляками.

Але досить про те, бо гидко писати про таку свою долю. Нас тут інакше не називають (публічно і в газетах), лише „те кабани, дзіч гайдамацка" — так нас трактують, як „кабануф".

Я сиджу вже третий рік без заняття. Вчу дітй одного священика на селі і з того дихаю. Холеричне житє!

Росію чорт пірвав. Знищили її самі російські крайні соціялісти (звані большевиками). От голота! Знищили себе тай ми тепер не маємо ні відки опори і помочі. Поляки вирвали війну з большевиками і забрали Росії великі простори землі. От дрянь большевійська тай тільки.

Ви там повинні читати котрусь з наших газет, пр. „Український Вістник" (виходить у Львів, Ринок ч. 10), то маєте понятє хоть у міліоновій части про те, який ми тут маємо рай. Поляки не позволяють нам писати всього; от що їм подобається, то позволяють. Через два роки то дуже нищили нашу пресу і тепер дуже конфіскують. Вся наша молодіж академічна сидить дома вже кілька літ і нічого не вчиться, бо Поляки не допускають її на свої університети. Та що впрочім нашому молодцеви з науки, як опісля його не прийме до жадного уряду?

Згинуло богато-богато наших хлопців (яворівських). Ноніка (Корчика) три сини згинули в боротьбі з Поляками. Мої два брати і я були також при війску. Я на диво якось вирвався, а середущий є военним інвалідом; його здоровє вже пропало.

ПОВІДОМЛЕННЄ.

Отсею дорогою повідомляється всіх відпоручників, бувших жовнірів американської армії, які мають удатися в депутації до Вашінґтону, аби собі приготували військові убрання, з тої причини, що вони будуть мусіли поубиратись на послуханнє у військовий стрій.

Повідомляється також і проситься всіх відпоручників взаґалі, аби були готові до виїзду, з тої причини, що ми одержали вість з Вашінґтону, що послуханнє нашої депутації перед комісією заграничних справ конґресу і сенату буде назначене на котрийсь день в другім тижни місяця жовтня. Про день виїзду ми повідомимо кождого відпоручника зі всіх місцевостий особним письмом.

Місцевости, які не висилають своїх відпоручників, а мають в своїм посіданню меморіял, нехай стараються в як найкоротшім часі той меморіял, разом з підписами, нам звернути, аби описів не було запізно.

Ми з своєї сторони стараємось і докладаємо всіх зусиль, аби справа випала як найкраще в користь нашого пониженого народу.

Філядельфія, Па., 21. вересня 1921.

ЗА УРЯД-ЛІҐИ УКРАЇНЦІВ АМЕРИКАНСЬКИХ ГОРОЖАН ТА БУВШИХ ЖОВНІРІВ АМЕРИКАНСЬКОЇ АРМІЇ:

Теодор Грицей, предс.; **Іван Борисевич**, кас.; **Михайло Рибак**; **Андрій Шостак**, секретарі; **Михайло Дармограй** і **Василь Тинич**, капітани.

Адреса Ліґи:
„LEAGUE OF AMERICAN CITIZENS OF UKRAINIAN EXTRACTION",
329 So. 4th St., Philadelphia, Pa.

СКІЛЬКИ ДОБУВАЮТЬ ВУГЛЯ?

В Европі копано перед війною 730 міліонів тон вугля; минувшого року добуто лише 597 міліонів тон. За те в Америці, де вугля було все менше, добуто тепер 601 міліони тон, отже 4 міліони більше чим в Европі.

ІХ ПРИКМЕТИ УСУНУЛИ РІЖНИЦЮ ЦІНИ НА ЦИГАРЕТКАХ

BEECH NUT CIGARETTES

ХОЧЕШ ЧИ НЕ ХОЧЕШ А МУСИШ ІХ ЛЮБИТИ!

20 for 15¢ P. Lorillard Co.

ШІФКАРТИ
ПОТАНІЛИ О
25 дол.
Голоситись устно або листовно до:
O. J. HRYCEY & CO.
329 So. Fourth St.,
PHILADELPHIA, PA.
Пашпорти виробляють в кількох днях.

БЕЗВАРТІСТЬ РУБЛІВ Є ОБРАЗОМ СТАНУ РОСІЇ

Рублі, які є добрі сьогодня а безвартісні завтра, здала неусталеного правительства, є образом історії Росії з останніх кількох років.

З причини сих неполадняних відносин, російські гроші належать до таких, яких ми як і другі чужинецькі департаменти великих банків, не обмінюють.

Ви можете оглянути російські гроші за вікном нашої філії при EAST 9th STREET І EUCLID AVE.

The Cleveland Trust Company

ЧУЖИНЕЦЬКИЙ ДЕПАРТМЕНТ ДАЄ ВСЯКОГО РОДА ОБСЛУГУ.

НЕБУВАЛА ВИПРОДАЖ СТАРОКРАЄВИХ КНИЖОК

ПО ЗНИЖЕНИХ ЦІНАХ

КОРИСТАЙТЕ З НАГОДИ. ЖАДАЙТЕ КАТАЛЬОГА.

СПІШІТЬСЯ З ЗАМОВЛЕННЯМИ.

Ми дістали великий транспорт українських книжок, різнородного змісту, виданих в Київі, Львові, Відню і Берліні і зарядкуємо випродаж по ЗНИЖЕНИХ цінах.

Особливо богатий вибір книжок для дітей. Родичі не пропускайте нагоди а сейчас замовляйте книжки, які виховають ваших дітей на свідомих і добрих синів і дочок будучого громадянства.

За натальбгами і з замовленнями звертайтесь до

K. BAHREY,
245 COURT STREET, NEWARK, N. J.

НОВІ ЦІНИ ШИФКАРТ

НА НАЙЛУТШІ ПОРТИ І КОРАБЛІ ТЕПЕР МОЖНА ЗАЇХАТИ ДО ЛЬВОВА ЗА:

$106 ЧЕРЕЗ ГАМБУРҐ
$108 ЧЕРЕЗ БРЕМЕН,
$114 ЧЕРЕЗ АНТВЕРПЕН І РОТЕРДАМ,
$114 ЧЕРЕЗ ҐДАНЬСК.

Як їдете до краю так їдьте тільки через свою рідну інституцію АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКЕ БЮРО, найбільшу українську інституцію того рода в Америці з офісами в Нью Йорку і Філядельфії. СТАРАННА ОПІКА І ЧЕСНА ОБСЛУГА. Каюти на дві, чотири і шість осіб. Асекуруємо куфри аж на місце в краю. ПАШПОРТА ВИРОБЛЯЄМО ЛИСТОВНО В КІЛЬКОХ ДНЯХ. В кождій справі як: пересилка грошей, спровадженя родини і полагодуванє старокраєвих або американських справ приходіть або пишіть до:

AMERICAN UKRAINIAN BUREAU, Inc.
520 East 6th Street, NEW YORK, N. Y.
322 North 8th Street, PHILADELPHIA, PA.

ЗА УПРАВУ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО БЮРА:
АНТІН ПАШУК, през.

Приймається передплата на:
Ukrainske Slowo
Українське Слово
Єдина українська часопись у Німеччині.
Часопись дає власних кореспондентів на кордонах України і більших центрах української еміґрації та світових центрах.
Доклада інформація про життя на Україні й про український рух.
Має такі окремі відділи: політичний, економічний, справи полонених і інтернованих, студентський, бібліоґрафії, і инш.
Частинна передплата виносить:
У Німеччині . . . . 18 марок.
В Чехії . . . . 24 корони.
В Австрії . . . . 180 корон.
В Америці . . . . 1½ доляра.
Адреса „Українського Слова":
Berlin W 62, Bayreutherstr. 1, Tel.: Steinplatz 5372.

ШИФКАРТИ

продаємо лише по компаніячних цінах на всі лінії до Галичини із Галичини і до всіх частий світа.

ПАСАЖИРІВ, котрі їдуть до краю ми стрічаємо на стациях, забираємо їх на місце до власного чистого і здорового еміґрацийного дому, опікуємо ся їх пакунками, котрі на жадання також асекуруємо і перетранспортуємо їх пакунки безплатно у своїм стороджі аж до дня відїзду кораблем.

ПАШПОРТИ виставляємо ся зовсім безплатно.

ГРОШІ посилаємо до всіх місцевостий рідного краю по денній курсі телеграфічне, чеками і почтою і даємо за гроші повну гваранцію. Після доручення грошей даємо оригінальні посвідки від осіб, котрим переслано гроші.

ВСІЛЯКІ старокраєві справи судові і нотаріяльні успішно вполагоджуємо наш нотар.

Також у всіх врочих справах уділяє совісної поради і дає чесну, скору і точну обслугу найстарший

УКРАЇНСЬКИЙ БАНКИР
на розі Третої Ейві і 6-тої улиці в Нью Йорку.

HENRY C. ZARO, Banker
39 Cooper Sq. Dt.U. New York

ПЕКЛО В ХАТІ!
З ЖИТТЯ НАРОДА В ОДНІЙ ДІЇ.
ЦІНА 15 ЦЕНТІВ
Замовлення висилайте зараз з грішми на адресу:
UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING, 30 E. 7th St., New York.

ПАШПОРТИ

ЗАДАРМО! Хто хоче платити нехай їде до других. У нас являючій абсолютно задармо. З дому не рушайтесь поки не засягнете в нас поради. Важні річи розказуємо Вам про цілу подорож.
ШИФКАРТИ ДО КРАКОВА $97.75, ДО ЛЬВОВА $99.00.
Всякі справи нотаріяльні полагодимемо точно і скоро. Голосіться тільки до п. І. Хомя, управителя
UKR. EMIGRATION BUREAU, 603 Carson St., S.S. Pittsburgh, Pa.

ПОЗИР! НЬЮАРК, Н. ДЖ. І ОКОЛИЦЯ! ПОЗИР!

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 25. ВЕРЕСНЯ 1921 Р.

В ГАЛІ НА РОЗІ БРУМ СТ. І САВТ ОРЕНДЖ ЕВЕ.

відбудеся в Ньюарку і околиці

УКРАЇНСЬКЕ НАРОДНЕ ВІЧЕ

в справі допомоги визволення Східної Галичини.

На вічу буде промовляти Др. Л. Цегельський, дипльоматичний представник Зах. Укр. Республики, як також і другі бесідники.

Вступ сим Українцям, що поборюють заведенне укр. національної влади в Галичині, як також людям инших народностий — заборонений.

Всіх инших Українців о численну участь просить

Комітет.

Початок о годині 2. пополудни.

УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДИ!

ОРГАНІЗУЙТЕСЬ ДЛЯ НЕСЕННЯ ПОМОЧІ СТАРОМУ КРАЄВІ!

ВІДСИЛАЙТЕ ЗБІРКИ СЕЙЧАС, І РАТУЙТЕ ГОЛОДНИХ, ХОРИХ, ВДІВ І СИРІТ!

ПОДАВАЙТЕ ДО ВІДОМА ЧЕРЕЗ ГАЗЕТИ, ЩО ВАША ГРОМАДА ЗРОБИЛА ДЛЯ РАТУНКУ РІДНОГО КРАЮ!

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ДІМ
217-19 EAST 6th STREET, NEW YORK

В НЕДІЛЮ, 25. ВЕРЕСНЯ (SEPT.) 1921 Р.

Т-ВО „РУСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ ТЕАТР"

відограє театральне представленне

ХАТНЯ РЕВОЛЮЦІЯ

комедія на 3. дії. — Режісер В. Карпович.

ПО ПРЕДСТАВЛЕННЮ БАЛЬ.

ПОЧАТОК О ГОДИНІ 7-ій ВЕЧІР. ВСТУП 65 Ц.

УВАГА: УВАГА: УВАГА:

В НЕДІЛЮ, 2. ЖОВТНЯ (ОСТОВЕР) 1921 Р.

буде відграна драма в 5-ох діях з поеми Пушкіна „Полтава"

МАЗЕПА

Завідатель Т-ва „Р.-У. Н. Театр" М. Сафонов.

ШИФКАРТИ ВЖЕ ТАНЬШІ

До Гамбурґа, Бремен, Антверп і Ротердам

ТІЛЬКО 100 дол.

на найкращих посільно-почтових кораблях з окремими каютами і просто без пересідання. Тому, задумуючі виїхати до старого краю, повинні скористати з так великої нагоди і сейчас собі шифкарту замовити.

СПРОВАДЖУЄМО РОДИНИ І КРЕВНИХ ДО АМЕРИКИ

Посилаємо гроші до краю по найтаньшім денним курсі і доручаємо телеграфічно до 3-ох днів; потому до 3 неділь в красній валюті, як рівнож в АМЕРИКАНСЬКИХ ДОЛЯРАХ.

У ВСІХ СПРАВАХ,

ви тутешніх так і в старо-краєвих, просимо зголоситись особисто або листовно до нас.

STANDARD BANK

AVE. B. COR. 4TH ST. NEW YORK

ПРИ ПОВОРОТІ ДО КРАЮ І ТУТ В АМЕРИЦІ

нова лекшого ремесла від автомобільового. Я є з краю довголітній і добрий механік і шофер в Америці. Хто вчиниться в нашій школі, той стане добрим механіком і шофером. Будете нам вдячні во всі часи. Зважте, що наша школа є одною з лішних в Америці. Уживаємо до наук всі найновіші модні автомобіля. Денні і вечірні курси. Можете заробити 25-35 дол. на тиждень. Просимо зайти до нашого офісу і переодрітеся з нами. Офіс отворений і в неділі.

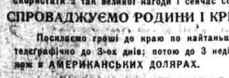

Записуйтесь до нашої школи. — І. Stepanoff, інструктор і механік.

Хто інформації нашої офіс отворений в неділі до 12. г. в пол. Пишіть до катальогу

ARENA AUTO SCHOOL, 161 W. 54th St., NEW YORK, N. Y.

UNITED AMERICAN LINES

JOINT SERVICE WITH

HAMBURG AMERICAN LINE

New York-Hamburg Direct

НАЙЛІПШЕ ПОЛУЧЕННЄ ДО ВСІХ ЧАСТІЙ ЦЕНТРАЛЬНОЇ ЕВРОПИ.

MT. CARROL - 29. ВЕРЕСНЯ

BAYERN - - - - 6. ЖОВТНЯ

Кораблі відїжджають з Ню Йорку з Pier No. 86, North River, при кінци Вест 46-ої ул.

Кабіни з 2, 4, і 6 ліжками на всіх згаданих кораблях. Окремі їдальні, салі для курення, салі розривок і промінадові покавди дає уявлєку подорожніх 3-ої класи.

Для запевнення собі шифкарти пишіть до котрого небудь агента або

39 BROADWAY NEW YORK, N. Y.

МЕДИЧНА ЛАБОРАТОРІЯ СВ. МИХАЛА

Коли Ви недужі на яку скіпу недугу, немічні на силах, як Вас ревматизм, нечисту кров, сверблячку тіла, каїру жолудка, солітер (паєтінню), конвульсії (падучу хоробу), кашель, перестуду, внутрішні болі від подвигання, або коли дбаєте про красу Вашого тіла і почуваєте лиє на поріст волося, вусів, або для устійнення волос, подбуєте лиє на поріст волося, вусів, або для устійнення волос, подбуєте лиє на поріст волося, зроблення лиця гіршим або взагалі на всі иниі недуги, а хочете мати гарантовану пораду і добру медицину, то опишіть нам зараз Вашу недугу а наші знатоки медицини Вам поможуть. Жадайте каталюг у:

ST. MICHAEL MEDICINE CO., INC.

CARLSTADT, N. J. Dep. D.

Приймаєсь БАНКОВІ ВКЛАДИ. Платимо добрі процепти від Ваших грошей.

ПЕРЕСИЛКИ ГРОШЕВІ до Угорщини і нею занятих територій полагоджуєсь по найнизших цінах денного курсу.

ПЕРЕСИЛКИ В ДОЛЯРАХ. Виплачуємо в готівці доларовій відбирателям.

БИЛЕТИ КОРАБЕЛЬНІ продаємо на всі лінії по цінах компанійних.

ЕМІГРАЦІЙНІ ДОКУМЕНТИ і повноваста для спровадження родини переводимо з повною докладностю.

MOKRAY BROTHERS BANKERS

150 Second Street Passaic, N. J.

ПІДЕМО КОЖДОМУ, ХТО СОБІ ЗАМОВИТЬ НЕЗВИЧАЙНУ ГАРНУ ПОВІСТЬ О. КОБИЛЯНСЬКОЇ

В НЕДІЛЮ РАНО ЗІЛЄ КОПАЛА

ЦІНА ЛИШЕ 75 ЦЕНТІВ.

Замовлення висилайте враз з грішми на адресу:

UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING,

30 East 7th Street, New York, N. Y.

ВЕЛИКА ПАРТІЯ УКРАЇНЦІВ

вибирається до краю, кораблями „Джордж Вашінґтон" 3-го вересня; „Ордуна" 10-го вересня. На цих кораблях даємо вигідні каюти на 2 і 4 людей і окремі для родин. На бажання асекуруємо куфри.

О пашпорти стараємось в короткім часі.

Гроші пересилаємо до всіх частей світа скоро і найдешевше. Коли хочете відхати до краю в товаристві краянів і бути обслуженими чесно, то ще вині шліть завдаток на каюту на одним з повищих кораблів до:

EMIL KISS, Banker

133 Second Ave., New York, N. Y.

Corner 8th Street

ВЕЛИКІ ШКОДИ ВІД ВИХРУ.

Над містом Зайчестер, в стейті Огайо, вияв в середу страшний вітер, який начинив в місті страшиної шкоди, яку обчисляють на якого чверть мілюна долярів. Вітер вияв понад бізнесовою частиною міста, позривав дахи з бізнесових домів і поніс на село. Лише припадок так хотів, що ніхто з людий не був ушкоджений а-бо убитий, хоч головні вулиці, котрими вітрив вихор, ішли товпи людий за покупками. Робітників і канцеляриих у-рядників на обід та дітий до шкіл і домів. Вихор начинов так скоро, що за яких дві мічути ціла головна вулиця міста представляла одну велику руїну, на котрій були скидані покрівті дахи, в деяких місцях на 20 стіп заввишки. Лише двох людий, ідучих тим самим автомобілем, покалічило побите шкло, падаюче з одного дому, попід котрий вони переїздили. Вихор порвав в цілім місті електричні получення, так що в богато місцях не було вечером електричного освітлення ані телефонічної служби.

Не далеко звіди, в Белер, майже рівночасно случився страшний хмаролом, котрий позатоплював доми, потопив худобу на полях і змів з поля уже зібране збіже.

ПОСИЛКА ПАКЕТІВ ДО РО"Н.

На Україну не можна посилати.

(З Почтового Департаменту).

Почтовий Департамент у Вашінґтоні, Д. К., оповіщає, що почтові уряди в Злучених Державах знова приймати-муть пакети до пересилки в Росію. Пакети до одинайцяти фунтів ваги можна посилати (лише нереджистровані) до европейської як і до азійської Росії, за виїмкою України і Туркестану. З Америки їх пересилають в Англію, відки вони правильно англійською почтою ідуть в Росію. За кождий пакет до европейської Росії оплачується правильну почтовну paту 12 центів від фунта і окрім того перевозову оплату: 66 центів за пакет до 3 фунтів ваги. 72 центи за пакети від трох до семи фунтів і 84 центи за сім до одинайцяти фунтів ваги.

Листи можна посилати (теж лише нереджистровані), за звичайною почтовою оплатою для загранічних листів, до всіх країн европейської Росії, виключаючи Україну, Грузію та Азербеджан.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИННА НАХОДИТИСЬ ЧАСОПИСЬ „СВОБОДА".

ХТО МАЄ ЯКУ ПРАВНУ СПРАВУ В СТАРІМ КРАЮ,

нехай звертається до

Д-РА ВОЛ. БАЧИНСЬКОГО

звісного старокраєвого адвоката у Львові, на адресу:

Dr. VLADIMIR BACZYNSKYJ,

ul. Koselnicko 1a, Lemberg, Galicia, Europe.

Він переводить всякі справи спадкові, дїлові, табулярні, банкові, подружні, купна-продажі, процеси, загоди, і т. д. Се звісний український адвокат і член екзекутив рідних українських банків і товариств у Львові. До нього можете вдатися з повним довірем.

Пишучи до нього, залучайте відразу зворотні (найлішше в реджистрованім листі) відповідну оплату, а то: за висиск з табулі або перегляд актів спадкових чи процесових, або, за розсилі справи в банку 5 доларів, а за инші меньші інформації 2 доляри.

ДРУКАРНЯ

У-ва СОЮЗА СВОБОДА"

виконує старанно, дешево і на час всякі друкарські роботи як:

Статути, програми і тікети на концерти, представлення, танці і бали, як також коверти і листові папери для Братств, Товариств і Сестрищ.

Проситься всі відділи У. Н. Союза удаватися зі всякими замовленнями до своєї власної друкарні на адресу:

"SVOBODA"

83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ.

Лекції для осягнення горожанства. За. Держава для убігаючих ся о папери.

Українці міста Джерзи Сіті, котрі зголосились в Натуралізаційнім Бюрі по другі папери для осягнення права горожанства Злучених Держав, не мають в многих случаях надїжности підготовання, щоби відповісти на всі питання, які завдає повітовий судія при іспитованню аплікантів.

Щоб сему зарадити Товариство Християнської Молодіжи (Young Men's Christian Association) завело перед півтора раком спеціальні безплатні лекції, які продовжуються стало і досі. Сі лекції відбуваються вечером в помешкани в будинку Пенсильванійськім відділим для ужитку Товариства У. М. С. А., який находиться на розі улиць Монтгомері і Грін. Там повинні голоситись всі ті Українці, котрі не мають достаточного знання відносно справ міста, стейту і держави, якої горожанами вони мають стати.

ЗНИЖЕННЄ ЦІН ШИФКАРТ ТРЕТОЇ КЛЯСИ НА БРЕМЕН.

Компанія „Юнайтед Стейтс Лайнс" обнизила ціни корабельних карт до Бремен на $100.00, чим подешевіли корабельні карти о $25.00 від дотепер-шніх цін.

Зарядженє компанії „Юнайтед Стейтс Лайнс" є тим важнійше, що Бремен є властивою брамою для Галичан до або з центральних країн Середної Европи.

Компанія „Юнайтед Стейтс Лайнс" має вже сім великих і ангідних кораблів, які є виділні для транс-атлантійської пасажирської служби. Два з цих кораблів „Америка" і „Джордж Вашінґтон" є найбільшими і найскоршими між американськими і німецькими портами. Нові зниженні ціни дадуть пасажирам третої кляси добру нагоду скористати з анґідної та дешевої подорожі до Европи.

Агентами сеї лінії на Европу є Норт Джермен Лойд і її служба обслуговує пасажирів і бере їх в опіку по приїзді до Бремен, а також доглядає, щоб пасажири зістали відведені до безпечних потягів при переїзді до дому.

(Огол.)

ВЕСЕЛА БАНДУРА

Повний збірник веселих і жартівливих пісень і приспівів до музичних інстр. в нотах і тицци

ЦІНА 50 ЦЕНТІВ

Замовлення посилайте до

UKRAINIAN PUBLISHING & PRINTING,

30 East 7th Street, New York, N. Y.

CUNARD-ANCHOR

Найбільші, найскорші кораблі в світі. Найчемнійша обслуга для пасажирів. У Вашій місцевости або в суседнім місті находиться наш місцевий агент

ДО УКРАЇНИ, ПОЛЬЩІ ЛИТВИ І ПРИБАЛТІЙСЬКИХ КРАЇВ ПРЯМО НА ГАМБУРҐ.

SAXONIA	29. жовтня

Кабіна $145.00. III. кляса $125.00

Такса $5.00

ЧЕРЕЗ CHERBOURG, SOUTHAMPTON, LIVERPOOL і GLASGOW:

ALBANIA	27. вересня
ALGERIA	1. жовтня
AQUITANIA	4. жовтня
EMRESS OF INDIA	6. жовтня

ВИНАХІДНИКИ

Пишіть по безплатну книжочку про винаходи і патенти і звертайтесь з довіром до нас зі своїми патентовими справами як до патентових законників.

A. M. WILSON, Inc.

Registered Patent Attorneys,

310 Victor Building, WASHINGTON, D. C.

ПОЗІР УКРАЇНЦІ З РОЧЕСТЕР, Н. И.

Відзиваюся до всіх Українських Вп. Родин жиючих в Рочестер, котрі мають дїти вище 7 літ і до молодших та старших, котрі люблять музику, щоби скористали при нагоді отворення МУЗИЧНОЇ ШКОЛИ і порозумілися зі мною з справі вписів на курс музичний, який розпічнеться небавом. Позаяк мені поручено зорганізувати оркестру з 50 осіб, окрім родині дітий і молодших та старші зможть зголошуватися на мою поміщну адресу до вписів.

23-25

Також даю лекції на скрипку, мандолїну, кларнет, корнет, саксофон і флет.

MICHAEL YURKIW,

22 Siebert Pl., Rochester, N. Y.

ДЛЯ ВСІХ! Хто купує у нас шифкарту, стараємося о пашпорти безплатно.

Асекуруємо куфри і відставляємо до корабля.

Посилаємо гроші — Виплікаємо Либерти Бонди. — Обсягуємо на житє і від огню.

Продаємо інтереси, коти, фарми і доми.

Полагоджуємо справи судові і нотаріяльні.

Інформації даром.

EDWARD PROKOSIMER & SONS,

203 Springfield Ave., Newark, N. J.

ТЕАТРАЛЬНІ ПРЕДСТАВЛЕННЯ

(В сій рубриці місячно оголошення театральних представель, концертів і забав, не подаючи у них точок програми, імен осіб беручих участь і без довших пояснінь).

Оголошення женитьбі не приймаються. — За одноразове оголошення в сій рубриці платиться 2 цнт. від слова. За більше разів по 1½ цента за слово.

NEW YORK, N. Y.

Заходом Укр. Тов. Жеребецька Любов" в Ню Йорку, Н. И., Українська Труппа відїзда „СВАТАННЯ НА ГОНЧАРИЦІ" або „Дурний Сєчко" комедію в 3-ох дїях в суботу, 24. вересня 1921 в Українськім Народнім Домі, 217-219 East 5th St., New York, N. Y. Початок точно о годинї 8. вечер. Вступ 75 і 50 цнт. На представленє не просимо всіх Родимців з Ню Йорку і околиці. По представленю буде бал, при добірній музиці, тож кождий буде мав нагоду добре забавитись. — КОМІТЕТ. 21-23

NEW YORK, N. Y.

Повідомляємо всіх інтересованих, що докінченє вигравки скрипки відбудеся в суботу на представленю 24. септембра 1921 в Укр. Нар. Домі, 217 E. 6th St., New York. 22.23

ЗА УРЯД ТОВ. ЖЕРЕБЕЦЬКОЇ ЛЮБОВІ:

Василь Цїпьник, предс.;
Михаїл Ямка, секр. фін.

Шифкарти, шифкарти, єдина старокрайві найскорше, найтаньше полагоджую. Канцелярія Нотаріяльна. 25юсь

T. J. HRYCEY CO.,

329 S. 4th St., PHILADELPHIA, PA.

БЕЗ НОЖА І МЕДИЦИНИ

Перший Український Хіропрактор

ДР. АНДРЕЙ БОРАК

лічить різні задавнені хороби так МУЩИН ЯК ЖЕНЩИН.

Ню Йорк офіс: 335 E. 18th Street.

Понеділок, середа, пятниця від 10. рано до 8. веч. В неділю від 10. до 1. Ньюарк (Newark) офіс: 3 Belmont Ave. (cor. Court St., коло церкви) вівторок, четвер і субота від 9-ої полудень до 8. вечер. 83вісь—

ДР. ІВАН СМІТ

ЛІКАР УКРАЇНЕЦЬ — СПЕЦІЯЛІСТ ОПЕРАТОР. вне

Години урядові 12-2 попол. і від 6-8 вечер, а в неділі і свята від 10. рано до 2. попол. Телефон Stuyvesant 4493.

Dr. JOHN SMITH, Jr.,

327 E. 17th St., New York, N. Y.

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР

С. М. КАУФМАН, М. Д.

СПЕЦІЯЛІСТ ХРОНІЧНИХ І ВНУТРІШНИХ НЕДУГ І АКУШЕР.

Годинні приняти: від 9. рано до 9 вечер, в неділі до 4. пополудни.

114 E. 7th ST., NEW YORK, N. Y.

DR. M. SMITH

16 E. 7th ST., NEW YORK

Tel. Orchard 6072

коло Перкин сп. Юрія

Говорить по українськи.

Лічить успішно недуги мущин, женщин і дітий.

Найновійші електричні апарати.

СПЕЦІЯЛІСТ НЕДУГ МУЩИН І ЖЕНЩИН

Говорить по українськи.

Лічить всі хронічні застрілі слабости мущин і женщин.

ЛІКАРСКА ПОРАДА ДАРОМ

DR. ZINS

110 EAST 16th ST., N. Y.

між Irving Pl. & Union Sq.

Год. від 9. рано до 8. вечер.

В неділі від 9. рано до 4. пол.

ПРОФ. ДОКТОР ДЕЙЧ

ДОКТОР МЕДИЦИНИ

Лічить особисто з успіхом всякі недуги мущин, женщин і дітий.

Dr. DEUTCH,

229 E. 14th St., New York City.

Tea. Stuyvesant 933.

ДР. Б. ГОГЕНБЕРҐ

спеціяліст зі старого краю. Лічить недуги мущин і женщин, як внутрішні так і зовнішні. Переводить всякі операції. Дає недужим безплатну пораду.

DR. B. HOHENBERG

304 — 2nd AVENUE,

межи 17. а 18. улицею

NEW YORK, N. Y.

Години офісові щоденно від 8-ої рано до 8-ої вечер.

Телефон 1882 Stuyvesant

ФАРМИ!

НА ПРОДАЖ — 97 АКРІВ ЗЕМЛІ З ЛІСОМ

в місті Woodbine, N. J., Cape May County, по 12 долярів за акер. 15 минут ходу від міста, в місті є 6 фабрик. Удалоситься усно або письемно до: 95-

T. J. HRYCEY & CO.,

329 So. Fourth St., Philadelphia, Pa.

ФАРМА ВПРОСТ ВІД ВЛАСТИТЕЛЯ.

Фарма 138 акрів, 60 від управу, доброй ґрунт, перерізує потік, грубе дерево, дім на 10 кімнат з телефоном, стодола і другі забудования, 10 коров, 1 бугай, 2 коні. Рівнорядна машинерія каферорама; близько міст. Молоко продасеть річно за $1200, яке забирають з міста. Ціна за всьо $4500, готівка $1700. Пишіть сейчас до властителя. Без агента. 21-24

LOUIS KIRMAN,

R. F. D. 1, Norwich, Conn.

РОБОТА В МАЙНАХ В ОКОЛИЦИ КІСКІМНЕТАС ВАЛЛЕЙ РОЗПІЧНУТЬСЯ НАНОВО.

З певних жерел довідуємось, що роботи в околицях Apollo, Leechour and Vandergrift's в Армстронґ і Вестморелєнд Каунтаях в стейті Пенсильванія, містить знівелені сейчас і майни будуть робити повною силою. Сі майни находяться в полосі вугдєнь, де вуглє доходить до чотири стопи груботи. Майни мають сильні повагруботи. Майни мають сильні поверхні і є незначайно сухі. В сій части є богато домів, які побудовала компанія в часі повільної роботи в майнах і які зістануть знівелені сейчас. Ці обставини промовляють за тим, що сі майни будуть робити стало, а що майни находяться всего півтора милї від Пітсбурґа, то робітникам майнерам буде вигідно тут жити. Майни затрудникують від 1000 до 2000 робітників.

Ті майнери, що находяться без праці, як находяться при висше згаданих місцевостях, коли хотять дістати сталу роботу. 19-26

ФАРМИ В САРАТОГА КАВНТІ, Н. И.

1) 110 акрів фарма, 80 акр. управної земді, 30 ак. ліса, дім на 10 кімнат, велика стодола і стайня, 3 коні, 3 корови, 2 свині, 40 курий. Всякого рода машинерія і збір. Ціна $4.600, $2.500 готівки а $2100 на морґеч.

2) 130 акрів, 100 управної земді, 30 ліса, дім на 9 кімнат з телефоном, велика стодола і стайня, 4 коні, 10 коров, 1 бик, 5 свиней, 100 курий. Подібна машинерія, 600 бушлїв вівса, 200 гречки, 50 тон сіна, 3 ак. картофель, 4 ак. корну. Ціна $7.000, готівки $3.000.

3) 100 акрів фарма, 80 під управу, 20 ліса, дім на 10 кімнат, велика стодола і стайня, 12 коров, 3 коні, 50 курий, машинерія і збір. Ціна $6.200, готівка $4.000.

4) 120 акрів, 100 під управу, 20 ак. ліса, 10 ак. бючевих дерев, яблока, грушки і сливки. Муровапий дім на 12 кімнат, велика стодола і стайня. Ціна $5.300, $2.000 готівки.

5) 70 акрів, 50 під управу, 20 ліса, дім на 8 кімнат, стодола і стайня. Ціна $2.000, $1.000 готівки.

До цїй цирциї просимо писати до: JULIAN KOPEK, R. D. 1, Middle Grove, N. Y., Saratoga Co.

ФАРМА 40¼ АКРОВА

близько міста і недалеко Філядельфії, з чого половина орної земді, решта добрий ліс і пасовиско, гарний садок, вода при домі для гусий і качок, обсаджена бульбою, кукурудзою, бураками, фасолею і т. д. Дім добрий і чистий з ганком і пивницею, літня кухня і піч пекарська, велика стодола і стайня, куринк, хлів, возівня, 2 дібні корови, 2 коні, одна годовалю безрога, 2 свині, машинерія, вози, упряж, всі форничі в дома, до міста фабричного, стриткар, висиої школи, стації, по годині ходу. Властитель України. Ціна $3.600, половина готівки. Голоситись до: 17,9,21,3

V. MAZURKEWICZ,

222—11th St., Brooklyn, N. Y.

(near 4th Ave.) Tel. South 8796.

ФАРМИ НА ПРОДАЖ В ОКОЛИЦИ НЕРШ, Н. Я.

1) Фарма 105 акрова з добрими будинками, близько міста і стації колейової; половина орної земді, решта ліс і пасовиско. Є 6 коров, 2 кялівки, 2 коні, 70 курий, 1 безрога, знаряди рільничі і збір сегорічний. Ціна за все $3.000, виплати потрібно $1.200.

2) Фарма 50 акрова з добрими будинками, в дуже добрім положенню при муровапій дорозі близько міста. Є 7 красних коров, 1 кялівка, 2 добрі коні, 50 курий, знаряди рільничі і збір сегорічний. Ціна $5000, виплати потрібно $1.300. 11,23

3) Фарма 285 акрів з добрими будинками, орної земді є около 150 акрів, решта ліс і пасовиско; є також сад з почеплі, 8 коров, 2 добрі коні, курки, знаряди рільничі і збір сегорічний. Ціна за все $6.000, виплати потрібно $1.500. Властитель спродає тую фарму з повною худобою і всім збіжем.

Також маю тут много инших фарм до спродажи, більших і менших, деяких і дорогих. По близші поясненя тут дані, пишіть або приїдьте до: А. КОЗАКЕВИЧ, Box 168, Parish, N. Y., Oswego Co.

ЧИТАЙТЕ УВАЖНО!

Надзвичайна нагода для двох спільників!

ФАРМА НЕРШІЮ КЛЯСИ, положена в стейті нюйорськім, в Catskill Mountains, зараз коло міста Delphi, обшару 113 акрів, з чого 50 акрів рівної, дуже доброї, огородної земді а решта грубий ліс і пасовиско. Рікa, купіль і ставок на фармі. Гарний сад, 10 акрів кукурудзи, 4 акри гречки, 2 акри ярівки, 250 бушлїв вимолоченого вже вівса, до 45 тон сіна вже під дахом, дім майже цілком новий о 12 кімнатах, з верандою і пивницею, водa, сники і купальня в домі, стайня на 40 штук худоби, стодола, літня кухня, возівня, ледівня, куринк, хлів, сільо, вудярня, майстерня з столярською верстатом і всякими тулзами; 27 штук худоби, а чи 15 дійних коров, 2 гарні яівки, 5 однорічних яівок, 2 бугаї, 2 молоді коні вартости до 500 дол., 1 тучна безрога, понад 100 курий і качок, вся машинерія господарча, цілком нова, як 2 плуги, 2 борони, 1 кульвейтор, 2 тяжкі вози, 1 віз до возени молока, 1 віз, 1 косарка, 1 рейк, 1 повіз. Властитель продає з причини відїзду до краю, де одібвяна значний спадок. Ціна 8700 дол., а чого 3000 дол. готівкою а решта на дуже догідну спл-ту. Голоситись сейчас усно або письмено до адресу: 22-24

VIC KMIHUITSKY, 30 East 7th Street, New York, N. Y.

ПРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

Оголошення женитьби не приймаються. — За одноразове оголошення в сій рубриці платиться 2 цнт. від слова. За більше разів по 1½ цента за слово за кождочасне поміщення. Дворазове оголошення з 5 стрічок $1.00.

НА ПРОДАЖ грошерня і делікатесен штор, в добрім місци, межи Українцями (Західні). Стари кості, костюмери. Великий і свіжий стак. Штор в дольній части Джерзи Сіті. Добра нагода купна для української родини. Голоситись: S. PRICE AGENCY, 265 Warren St., Jersey City, N. J. 21-3

Марія Пільч пошукує своєї сестри, ЮЛІЇ (Ульки) БРИЛЯК, родом з села Мисцови, повіт Кросно, Галичина. Прибула до Америки 1902 року. Має дещо перебувати коло Ню Йорку. Хтобі о ній знав або вона сама, нехай буде ласкава написати на адресу мого чоловіка: SAM PILCH, Edgemont Sta., R. R. 3, Box 389, East St. Louis, Ill. 22-23

ГЛЯДАЄ ПОСАДИ ДЯКОЧИТЕЛЬ, знаючий учити і проводизир хор, теоретальні виспви як рівнож усе, що входить в працю дякочительську. Знає напін галицький і угорський. Посаду може обнятн від 1-го октября 1921 р. Дяківські з'одношуження прошу писати до: Diakouczytel M. P. S., 83 Grand St., Jersey City, N. J. 22-23

ПОТРІБНО чоловіка з жінкою в середнім віку без дітей до роботи в реставрації і готелю. Помешканне і харч а платня після умови. Інтересований нехай голоситься особисто або листовно на адресу: WM. LUBACK, 549 Pearl St., New York City. 22-24

З причини виїзду до краю продам **ГРОСЕРНЮ і „ФРУТ ВЕСТІБОЛ",** в добрім положенню, рент місячний всього $25.00, є 3 кімнати і штор. Доволі штору але богато робітників. Місто фабричне і бізнес знаменитий. Ціна приступна, по ціні $1200. Голоситись: M. KURKA, 431 Nepperhan Avenue, Yonkers, N. Y. 23

ФАРМИ! ФАРМИ! ФАРМИ!

Виїзди дешево купити фарми: 10, 20, 30, 40, 50 і більше акрів, зі збіжем і знарядами або без, від $500 і вище, за виплатою не менше як $200 а решта на сплати на 5 літ. Всего 2 до 3 милї до міста. Кошта дороги зверпаєть тому що купить. Спіно фарм даром. V. G. McMASTERS, Dept. R. 1115 State St., Erie, Pa. 12a28

A. J. Fahey

166-172 Avenue D

BROOKLYN, N.Y.

Український перворядний крамарь. Phone 1797 South

НА БОЛІ І ДОЛЯГАННЯ

PAIN-EXPELLER

Торговельна марка Регістр. Уряду Злучених Держав.

ПРИЯТЕЛЬ В ПОТРЕБІ.

SANTAL MIDY

СКОРА ПОМІЧ на катар міхура і нирок. Певне і успішне. Кождий капсуль означений Стережіться підробів.

ГУСЯЧЕ ПЕРЄ ПО РІДКІЙ НИЗЬКІЙ ЦІНІ

Видана ш о й н о книжочка „Прямо з фабрики" розкаже Вам як можете набути саиітарне пірє, на ковдри, перини і подушки, продаване на фунти. Як зочете дешево дістати се пірє, то напишіть до нас по книжочку і прибене ціни піря. Висилаєть даром. Пишіть сейчас до: *American Feather & Pillow Co.*, Desk F-27, Nashville, Tenn.

ПАТЕНТУ Вартість

Хто може отримати патент і що може бути опатентоване, як також більше покажчиків і цінних інформацій знайдете в моїй новo друкованій винаходовій і патентовій книжці, яку висилаю кождому ДАРОМ.

В Вашім власнім інтересі звертайтеся в справах винаходів до мене.

Marcin Labiner,

Reg. Patent Atty. (S.),

15 PARK ROW, NEW YORK

ДАРОМ КОЖДОМУ.

Гороскоп або астрономічний ворожбит кождого человіка від колиски до гробу, як також до богато дечого з-уже цікавих штук магічних і богато инших дуже цікавих і поучаючих рчий, при помочи котрих кождий добре зобачиться. По пересланку гороскопу катальогу залучіть 6 цнт. почт. марки. Пишіть і адресуйте: 174в

L. PIASECKA,

225 E. 14th St., New York, N. Y.

ЩАСЛИВІ ДНІ!

Наступаль для тих Українців в Америці, котрі будуть знати англійський язик. Коли Ви до сего часу не володіли ним, то вишліть до нашої школи а в протягу 3 місяців Ви будете читати, писати і говорити по англійськи. Пробні лекції подробині висилаємо за 10 цнт., тримо або мапами, мрожа 1 канадійськими. Адресуйте:

FIRST AMERICAN PREPARATORY SCHOOL,

Dept. 46, 525 West 47th St., New York City.